ZAKON O BANKAMA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 5/2003, 19/2007 i 3/2022)

ZAKON O BANKAMA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 5/2003, 19/2007 i 3/2022)

I. OSNIVANJE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, nadzor, poslovanje i upravljanje pravnih lica koja obavljaju poslove primanja novčanih depozita i davanja kredita (u daljem tekstu: banaka) u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt). Zakon o bankama Federacije BiH i Zakon o bankama RS (u daljem tekstu: entitetski zakoni o bankama) primjenjivat će se u Distriktu u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Pod kreditima iz stava 1 ovog člana ne smatraju se mikrokrediti koje odobravaju mikrokreditne nedepozitne i neprofitne organizacije, uključujući Brčko Distrikt.

Član 2

Domaća i strana pravna i fizička lica mogu osnovati banku u Distriktu. Zahtjev za izdavanje bankarske dozvole podnosi se po izboru osnivača Agenciji za bankarstvo Federacije BiH ili Agenciji za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: agencija za

bankarstvo ili agencije za bankarstvo, u zavisnosti od konteksta). Postupak podnošenja zahtjeva i uslovi za osnivanje određeni su odgovarajućim entitetskim zakonima o bankama.

Član 3

Banci koja već ima bankarsku dozvolu izdatu na neodređeni vremenski period od strane agencije za bankarstvo (u daljem tekstu: domaća glavna banka) dozvoljeno je osnivanje supsidijarnog lica otvaranje filijale, i predstavništva u Distriktu.

Za osnivanje supsidijarnog lica otvaranje filijale, i predstavništva u Distriktu neophodno je da agencija za bankarstvo koja nadgleda rad domaće glavne banke izda dozvolu ili ovlaštenje, u skladu sa odgovarajućim zakonom o bankama entiteta.

Član 4

Banci koja već ima bankarsku dozvolu izdatu na neodređeni vremenski period od strane institucije nadležne za izdavanje dozvola i nadzor nad radom te banke (u daljem tekstu: inostrana glavna banka) dozvoljeno je osnivanje supsidijarnog lica odnosno otvaranje filijale i predstavništva u Distriktu.

Za osnivanje supsidijarnog lica odnosno otvaranje filijale i predstavništva u Distriktu neophodno je izdavanje dozvole ili ovlaštenja jedne od agencija za bankarstvo, a u skladu s važećim entitetskim zakonima o bankama.

Član 5

U smislu ovog zakona, supsidijarno lice, filijala i predstavništvo imaju značenje definisano entitetskim zakonima o bankama.

Član 6

Niko ne može koristiti u Distriktu riječ "banka" ili izvedenice te riječi u smislu oznake djelatnosti, proizvoda ili usluga, bez dozvole ili ovlaštenja agencije za bankarstvo u skladu s važećim entitetskim zakonom o bankama, osim ako je takva upotreba utvrđena i odobrena zakonom ili međunarodnim sporazumom ili je iz konteksta u kojem se koristi riječ "banka", jasno da se ne odnosi na bankarske djelatnosti.

Banka ne može u svom nazivu koristiti riječi koje bi mogle biti dovedene u vezu s bilo kojom državnom, entitetskom institucijom ili institucijom Distrikta, ako bi se time građani mogli dovesti u zabludu.

Član 7

Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom vodi pregled osnovanih banaka, supsidijarnih lica, filijala i predstavništva u Distriktu. Propis o formi i sadržaju pregleda donosi Centralna banka BiH (CBBiH).

Bez upisa u pregled banaka Distrikta, banka ne može započeti poslovanje u Distriktu.

Svaka banka podnosi zahtjev za upis u pregled Filijali Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

Navedeni zahtjev sadrži sljedeće podatke i dokumentaciju:

1. naziv i adresu ili adrese banke u Distriktu;

2. uredno ovjeren primjerak dozvole ili ovlaštenja koje je izdala odgovarajuća agencija za bankarstvo u skladu s članovima 2, 3 ili 4;

3. uredno ovjeren primjerak statuta;

4. spisak ovlaštenih lica odgovornih za poslovanje banke u Distriktu, zajedno s deponovanim potpisima i opisom ograničenja u pogledu njihovih ovlaštenja;

5. ako je sjedište banke van Distrikta, ovjerenu izjavu kojom se potvrđuje da banka sa sjedištem u zemlji ili inozemstvu svojom imovinom garantuje za obaveze koje će nastati iz njenog poslovanja u Distriktu.

Filijala Centralne banke BiH u Brčkom dužna je banku koja dostavi dokumentaciju iz prethodnog stava upisati u pregled banaka u roku od 8 radnih dana. Ako prilikom prijema zahtjeva utvrdi da je dokumentacija nepotpuna, Filijala Centralne banke BiH u Brčkom zahtjevat će da se u roku od 8 dana dokumentacija upotpuni. Ukoliko podnosilac zahtjeva ne ispoštuje predviđeni rok Filijala Centralne banke BiH u Brčkom će odbiti da izvrši upis u pregled banaka.

Upisi i druge informacije koje se odnose na bivše banke u Distriktu kojima je ukinuta dozvola ili ovlaštenje brišu se iz pregleda.

Filijala Centralne banke u Brčkom može objaviti podatke iz pregleda.

Član 8

Upis u pregled koji vodi Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, uslov je za upis u sudski registar u skladu s važećim zakonima Distrikta.

Zahtjev za upis u sudski registar podnosi se u roku od 30 dana od dana upisa u pregled koji vodi Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

II. NADZOR

Član 9

Nadzor nad poslovanjem banke u Distriktu obavlja agencija za bankarstvo koja je izdala dozvolu ili ovlaštenje (u daljem tekstu: nadležna agencija za bankarstvo), u skladu sa odgovarajućim entitetskim zakonom o bankama.

Nadležna agencija za bankarstvo ostvaruje saradnju sa Filijalom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom.

Nadležna agencija za bankarstvo i Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom ovlaštene su da razmjenjuju informacije o osnivanju, poslovanju i nadzoru banaka koje posluju u Brčko Distriktu BiH.

Član 10

Banke koje posluju u Distriktu dužne su sarađivati u potpunosti s nadležnom agencijom za bankarstvo i sa Filijalom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, u skladu sa ovim zakonom.

Član 11

Sve banke koje posluju u Distriktu dužne su dostaviti Filijali Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom podatke o monetarnoj i finansijskoj statistici. Formu, sadržaj i rokove za dostavljanje podataka propisuje CBBiH u skladu s metodologijom

koju koristi CBBiH za prikupljanje, analizu i objavljivanje informacija iz oblasti monetarne i finansijske statistike.

Član 12

Sve banke koje posluju u Distriktu dužne su objaviti izvještaj vanjskog revizora u skraćenom obliku u jednom od dnevnih listova dostupnim u Distriktu, u roku od 15 dana od dana primanja izvještaja, te podnijeti Filijali Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom primjerak izvještaja vanjskog revizora u skraćenom obliku.

III. POSLOVANJE

Član 13

U obavljanju svojih poslovnih djelatnosti banke su dužne postupati u skladu sa odgovarajućim zakonima o bankama entiteta, uslovima i ograničenjima vezanim za njenu dozvolu ili ovlaštenje, propisima, smjernicama i uputstvima koje donosi nadležna agencija za bankarstvo.

Član 14

Banke koje obavljaju bankarsko poslovanje u Distriktu izdaju svakih šest mjeseci obavijest o svim neaktivnim depozitnim računima u najmanje jednom dnevnom listu dostupnom na teritoriji Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Distrikta.

U smislu ovog zakona, neaktivni depozitni račun je račun na kojem nije bilo aktivnosti vlasnika računa, bilo da se radi o deponovanju ili povlačenju sredstava s računa vlasnika, u periodu od jedne godine od dana posljednje aktivnosti vlasnika računa, a u slučaju oročenih depozita godinu dana nakon datuma dospijeća.

Banke propisuju procedure za postupanje s neaktivnim računima i osiguravaju čuvanje dokumentacije u skladu s entitetskim propisima koji regulišu oblast bankarskog poslovanja.

Član 15

Banke koje obavljaju bankarske poslove u Distriktu ne smiju sticati, vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koje znaju ili bi

mogle osnovano pretpostaviti da su stečeni vršenjem krivičnog djela ili korištena za finansiranje krivičnih djela.

Banke koje obavljaju bankarske poslove u Distriktu ne smiju vršiti konverzije ili transfere,niti posredovati prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju znaju ili bi mogle osnovano pretpostavljati da bi se mogli koristiti za terorističke aktivnosti ili za pomaganje lica koja su uključena u terorističke aktivnosti ili ih podržavaju, niti smiju vršiti konverzije ili transfere, niti posredovati prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju znaju ili bi mogle osnovano pretpostaviti da bi ih mogli koristiti pojedinci ili pravna lica ili organi koji opstruiraju ili prijete opstrukcijom ili predstavljaju značajan rizik od aktivne opstrukcije provedbe mirovnog procesa, ili koji materijalno pomažu, sponzoriraju ili pružaju finansijsku ili tehnološku podršku, ili daju robu i usluge kao podršku takvom opstrukcionizmu, ili koji su u vlasništvu ili pod kontrolom, ili djeluju ili nastoje da djeluju direktno ili indirektno u ime i za račun bilo koga od gore navedenih.

Svaka banka će uspostaviti internu kontrolu i komunikacione procedure u cilju otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti ili aktivnosti koje podržavaju terorizam, kao i one koje podržavaju opstrukciju mirovnog procesa ili je materijalno pomažu u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana.

Svaka banka će preduzeti razumne mjere kako bi na zadovoljavajući način ustanovila pravi identitet bilo kojeg lica koje želi ući u poslovne odnose s njom ili koja obavlja transakciju ili seriju transakcija u njoj, tako što će od navedenog lica tražiti službeni dokument kojim se može utvrditi njegov identitet (lična karta, rodni list, vozačka dozvola, pasoš ili neku dugu službenu ispravu za utvrđivanje identiteta), a u slučaju da se radi o pravnom licu, potrebno je predočiti dokaz o upisu u pregled. Svaka banka će preduzeti razumne mjere kako bi ustanovila da li to lice obavlja navedene poslove u ime drugog lica. Ako se ustanovi da to lice obavlja navedene poslove u ime drugog lica, banka će preduzeti razumne mjere kako bi ustanovila pravi identitet takvog lica.

Svaka banka će isto tako preduzeti razumne mjere kako bi na zadovoljavajući način ustanovila pravi identitet bilo kojeg lica koje želi izvršiti transakciju od 30.000 KM ili više, ne računajući iznos novca potreban za izvršenje transakcije. Svi zaposleni automatski su dužni da odmah obavijeste Direkciju za finansije Distrikta i nadležnu agenciju za bankarstvo o svim transakcijama od 30.000 KM ili više, kao i o svim onim transakcijama ili djelatnostima banke za koje znaju ili opravdano sumnjaju da su u suprotnosti sa odredbama stavova 1 i 2 ovog člana i da na zahtjev Direkcije za finansije Distrikta, nadležne agencije za bankarstvo ili Filijale Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom dostave informacije o navedenim transakcijama. Osiguravanje informacija u skladu sa ovim članom neće se smatrati otkrivanjem poslovnih tajni.

Ovlašteno lice banke blokira depozitne račune ili bilo koji drugi vid računa, drugu imovinu i sredstva fizičkih i pravnih lica nakon što Direkcija za finansije Distrikta, odnosno nadležna agencija za bankarstvo, dostavi ili pošalje faksom pismeni nalog kojim se daju upute o blokiranju. U slučaju da ne postupe u skladu sa nalogom za blokiranje, prema direktoru banke, ili pojedincu koji nastupa u ime i za račun banke, ili zaposleniku banke, postupa se na način određen odgovarajućim entitetskim zakonom o bankama.

Od banaka će se tražiti da nadležnoj agenciji za bankarstvo proslijede sve informacije koje se odnose na radnju preduzetu na osnovu naloga za blokiranje kao i sve informacije koje se odnose na pokušaje transakcija na blokirani račun ili sa blokiranog računa, neposredno nakon prijema tih informacija.

Član 16

Ako banka u Distriktu prima uplatu sredstava iz javnih prihoda, dužna je da:

a) po završetku svakog radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava prenese u gotovini na poseban račun za rezerve koji svaka depozitna banka mora otvoriti kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona; ili

b) potpuno osigura prosječno dnevno stanje domaćim ili stranim vrijednosnim papirima koji se drže u banci kao trećoj strani čija je uloga čuvanje i zaštita vrijednosnih papira. Imalac računa, banka i banka treća strana moraju zaključiti sporazum navodeći vrstu vrijednosnih papira i da se vrijednosni papiri moraju držati u ime ili u korist imaoca računa, a pod uslovom da kamata koja se zaračunava na vrijednosne papire pripada banci. Vrijednosni papiri moraju osigurati 100% pokrića prosječnog dnevnog stanja. Vrijednosni papiri se mogu mijenjati i može se trgovati njima u skladu sa sporazumom imaoca računa sve dok iznose 100% prosječnog dnevnog stanja. U slučaju neizvršenja obaveza, ili ako je proglašeno da je banka pod privremenom upravom, ili u slučaju stečaja banke, vrijednosni papiri pripadaju imaocu računa. U suprotnom, ako imalac računa zatvori račun ili ako banka prestane biti depozitna banka, vrijednosni papiri se ponovo prenose na banku.

U smislu ovog zakona, "sredstva javnih prihoda" predstavljaju carine, poreze, naknade, doprinose, donacije i druge prihode koji pripadaju državi, entitetima, kantonima i njihovim odgovarajućim ministarstvima i institucijama, kao i općinama i Distriktu.

IV. ORGANI BANKE

Član 17

Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine dioničara-akcionara banke mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom listu koji je dostupan u Distriktu, najkasnije 30 dana prije datuma određenog za zasjedanje Skupštine dioničara-akcionara banke.

Član 18

Nosioci izvršne vlasti i svi uposlenici vlada na državnom, entitetskom, kantonalnom, općinskom nivou i u Vladi Distrikta uključujući i druge odgovarajuće institucije, ne mogu obavljati funkciju članova uprave niti jedne banke u Distriktu za vrijeme obavljanja svojih funkcija.

Nosioci izvršne vlasti u državnoj, entitetskoj, kantonalnoj, općinskoj vladi ili Vladi Distrikta uključujući i druge odgovarajuće institucije,

ne mogu obavljati funkciju članova nadzornog odbora niti u jednoj banci u Distriktu za vrijeme obavljanja svojih funkcija i godinu dana nakon prestanka obavljanja navedenih funkcija.

Svi zaposlenici vlada na državnom, entitetskom, kantonalnom, općinskom nivou i u Vladi Distrikta, uključujući i druge odgovarajuće institucije, koji obavljaju funkciju članova nadzornog odbora bilo koje banke u Distriktu ne smiju biti uključeni u bilo kakvu raspravu ili donošenje odluka u okviru vlade, a koje se tiču banke u kojoj su oni članovi nadzornog odbora.

Direktor banke ne može biti član nadzornog odbora iste banke ili druge banke registrovane kod Filijale Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, osim ako ta banka nije u djelimičnom ili potpunom vlasništvu banke čiji je on direktor.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 19

Komisija za prekršaje nadležne agencije (u daljem tekstu: Komisija) kaznit će novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM za prekršaj:

1. banku koja ne sarađuje sa Filijalom Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom, u skladu sa ovim zakonom;

2. banku koja ne dostavi Filijali Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brčkom podatke navedene u članu 11 i izvještaj vanjskog revizora iz člana 12.

Komisija bilo koje agencije za bankarstvo kaznit će novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM:

1. pravno ili fizičko lice koje se protivno odredbama članova 2, 3 i 4 ovog zakona bavi primanjem novčanih depozita i daje kredite u Distriktu bez dozvole agencije za bankarstvo;

2. pravno ili fizičko lice koje u svom nazivu koristi riječi suprotne odredbama člana 6 ovog zakona.

Za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana, rok za otkrivanje prekršaja ograničen je na tri godine. Nakon što je prekršaj otkriven, rok predviđen za podnošenje prekršajne prijave Komisiji ograničen je na jednu godinu.

Za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana može se u srazmjeri s visinom pričinjene štete ili neizvršene obaveze izreći novčana kazna koja ne prelazi dvadesetostruki iznos pričinjene štete ili neizvršene obaveze koja je predmet prekršajne prijave.

Za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana kaznit će se odgovorno lice i lice koje je učinilo prekršaj u banci, odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom od 200 do 10.000 KM.

Nakon što otkrije konkretan slučaj namjernog nesavjesnog poslovanja, Komisija može odrediti da se svaki naredni dan kršenja smatra zasebnim prekršajem.

Sve novčane kazne propisane u ovom članu uplaćuju se u budžet Distrikta.

Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera po ovom zakonu ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavova 1 i 2 ovog člana vodi se u skladu sa odgovarajućim entitetskim zakonom o prekršajima.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20

Sva lica koja u Distriktu trenutno obavljaju bankarske djelatnosti u smislu ovog zakona, dužna su postupiti u skladu sa članovima 2, 3 ili 4 ovog zakona u roku od 8 dana od dana objavljivanja.

Član 21

Sve banke u Distriktu obavezne su u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona uskladiti svoje poslovanje, kao i obaveze iz člana 7 sa odredbama ovog zakona i odgovarajućim zakonom o bankama entiteta.

Član 22

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o bankama u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" br. 4/00).

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".